

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOJE PRIJUNGIMO PASLAUGŲ TEIKIMO PROCESUOSE FINANSŲ MINISTERIJAI PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS V LENTELĖ

Korupcijos rizikos analizės išvada nemokumo administratorių atrankos, paskyrimo ir jų veiklos priežiūros srityse (toliau – KRA išvada): STT 2024-01-10 išvada Nr. 4-01-317

KRA išvadoje Lietuvos Respublikos finansų ministerijai (toliau – FM) buvo pateikti 13 pasiūlymų dėl kritinių antikorpinių pastabų.

KRA išvadoje pateiktų pasiūlymų FM įgyvendinimo stebėseną atlikta ir informacija apie KRA išvadoje pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą parengta pagal FM 2026-07-23 pranešimą Nr. 5-01-9286

Nr.	Pateiktos pastabos	Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas	Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas		
				Įgyvendinimo vertinimas	Komentaras dėl įvertinimo	Statusas
1. Kritinės antikorupcinės pastabos						
1	1.1. Nenuoseklus, dviprasmiškas nešališkumo ir nepriekaištingos reputacijos užtikrinimo skiriant administratorių ir jį atstatydinant nemokumo procesuose teisinis reguliavimas sudaro palankias sąlygas teismui arba kreditorių susirinkimui nemokumo procesui administruoti paskirti šališką ar nepriekaištingą reputaciją praradusį nemokumo administratorių, kuris nemokumo procese gali siekti ne viešojo, o savo privataus intereso nemokumo procese. Esant tik atsitiktinio administratoriaus šališkumo „aptikimo“ sąlygoms, nepakankamai užtikrinama, kad būtų paskirti ir nemokumo procesus vykdytų tik nešališki ar nepriekaištingą reputacija turintys nemokumo administratoriai (motyvai išdėstyti 3.1 skirsnyje).	2.1. Tobulinti teisinį reguliavimą: 2.1.1. suvienodinti nepriekaištingos reputacijos ir nešališkumo reikalavimus skiriant nemokumo administratorių visose nemokumo bylose (išvados 5 skirsnio 1.1 punkte nurodyta pastaba);	2026-06-04 priimti Juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) ir Fizinų asmenų bankroto įstatymo (toliau – FABĮ) pakeitimai)	Įgyvendinta	Pastabų nėra	Baigta
2	1.1. Nenuoseklus, dviprasmiškas nešališkumo ir nepriekaištingos reputacijos užtikrinimo skiriant administratorių ir jį atstatydinant nemokumo procesuose teisinis reguliavimas sudaro palankias sąlygas teismui arba kreditorių susirinkimui nemokumo procesui administruoti paskirti šališką ar nepriekaištingą reputaciją praradusį nemokumo administratorių, kuris nemokumo procese gali siekti ne viešojo, o savo privataus intereso nemokumo procese. Esant tik atsitiktinio administratoriaus šališkumo „aptikimo“ sąlygoms, nepakankamai užtikrinama, kad būtų paskirti ir nemokumo procesus vykdytų tik nešališki ar nepriekaištingą reputacija turintys nemokumo administratoriai (motyvai išdėstyti 3.1 skirsnyje).	2.1. Tobulinti teisinį reguliavimą: 2.1.2. užtikrinti, kad siūlomų paskirti nemokumo administratorių nešališkumas ir nepriekaištinga reputacija visuose nemokumo procesuose ex ante būtų tikrinama AVNIS (išvados 5 skirsnio 1.1 punkte nurodyta pastaba)	Atsižvelgta į STT pastabas ir siūlymus. 1. Nuo 2026-05-01 AVNIS bus tikrinamas siūlomų paskirti NA nešališkumas ir nepriekaištinga reputacija. Tai nustatyta, 2024-11-06 pakeitus Finansų ministro 2020 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. 1K-30 „Dėl Juridinių asmenų nemokumo įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintas Nemokumo administratorių veiklos priežiūros taisyklės (toliau - NA priežiūros taisyklės). NA priežiūros taisyklėse nustatyta, kad AVNT pagal per informacinių sistemų integracines sąsajas su valstybės registrais ir valstybės informacinėmis sistemomis priinamus duomenis vertina skiriamo administruoti NA nešališkumą ir atitiktį nepriekaištingai reputacijai. NA priežiūros	Įgyvendinta	Pastabų nėra	Baigta

3	1.1. Nenuoseklus, dviprasmiškas nešališkumo ir nepriekaištingos reputacijos užtikrinimo skiriant administratorių ir jį atstatydinant nemokumo procesuose teisinis reguliavimas sudaro palankias sąlygas teismui arba kreditorių susirinkimui nemokumo procesui administruoti paskirti šališką ar nepriekaištingą reputaciją praradusį nemokumo administratorių, kuris nemokumo procese gali siekti ne viešojo, o savo privataus intereso nemokumo procese. Esant tik atsitiktinio administratoriaus šališkumo „aptikimo“ sąlygoms, nepakankamai užtikrinama, kad būtų paskirti ir nemokumo procesus vykdytų tik nešališki ar nepriekaištingą reputaciją turintys nemokumo administratoriai (motyvai išdėstyti 3.1 skirsnyje).	2.4.1. Bendradarbiauti ir imtis teisėkūros iniciatyvų ar administracinių priemonių siekiant užtikrinti, kad teismai, kreditorių susirinkimas AVNIS arba naudojantis AVNIS ir LITEKO informacinių sistemų sąveika, pateiktų duomenis AVNT apie pareiškime dėl nemokumo bylos iškelimo nurodytus nemoka JA ir FA kreditorius, skolininkus, nemokaus juridinio asmens vadovą, prieš skiriant nemokumo administratorių nemokumo byloje, siekiant, kad AVNT galėtų atlikti nemokumo administratoriaus ex ante atitiktį nustatytiems nepriekaištingos reputacijos ir nešališkumo reikalavimams nemokumo procesuose (išvados 5 skirsnio 1.1 punkte nurodyta pastaba)	2026-06-04 priimti JANĮ ir FABĮ pakeitimai.	Įgyvendinta	Pastabų nėra	Baigta
---	--	--	--	--------------------	---------------------	---------------

4	1.2. JANĮ ir FABĮ nustatyti per siauri nemokumo administratoriaus nešališkumo apribojimai skiriant nemokumo administratorius sudaro sąlygas nemokumo administratoriams nevaržomai teikti sutikimus-deklaracijas ir teismų būti paskirtiems administruoti nemokumo procesus būnant šališkais ir (ar) turinčiais privačių interesų nemokumo procese, didina korupcijos pasireiškimą tiek skiriant nemokumo administratorių, tiek jau paskirtų administratorių suinteresuotumą administruojant nemokumo procesus (motyvai išdėstyti 3.2 skirsnyje).	2.1. Tobulinti teisinį reguliavimą: 2.1.3. praplėsti nemokumo administratorių nešališkumo apribojimus nemokumo bylose, nustatant draudimą nemokumo administratoriui būti paskirtam administruoti nemokumo procesą jei jis pats arba jo vadovų, buhalterių, darbuotojų, dalyvių, organų narių (taikoma JANA) sutuoktiniai ir asmenys su jais susiję artimos giminystės, svainystės, partnerystės, įmonių valdymo ar darbo ryšiais (taikoma JANA ir FANA) per paskutinius 3 metus iki nemokumo bylos iškėlimo buvo nemokaus JA, jo patronuojamos ar patronuojančios įmonės vadovai, valdymo organų nariai, buhalteriai ar susiję darbo ryšiais, nemokaus asmens kreditoriai ar skolininkai, turėjo bet kokią teisinį suinteresuotumą bylos baigtimi ar buvo nemokaus asmens turto pirkėjai arba atstovai (Išvados 5 skirsnio 1.2 punkte nurodyta pastaba)	2026-06-04 priimti JANĮ ir FABĮ pakeitimai.	Įgyvendinta	Pastabų nėra	Baigta
5	1.5. AVNT nesuteikti įgaliojimai kontroliuoti ir prižiūrėti JANA darbo organizavimą, nors JANA darbo organizavimas yra susijęs su tinkamu JANA pareigų vykdymu ir nemokumo administratorių atrankos rodikliais, todėl tarnyba negali visapusiškai kontroliuoti galimo JANA manipuliavimo atranka ir FANA darbo santykių su JANA fiktyvumo rizikas ir jų valdyti (motyvai išdėstyti 3.4 skirsnyje).	2.1. Tobulinti teisinį reguliavimą: 2.1.4. siekiant veiksmingesnės JANA manipuliavimo atranka ir FANA fiktyvių darbo santykių, su JANA, siekiant pagerinti JANA atrankos rodiklius, priežiūros ir kontrolės suteikti įgaliojimus AVNT nustatyti JANA darbo organizavimo reikalavimus, atlikti jų laikymosi priežiūrą ir kontrolę (Išvados 5 skirsnio 1.5 punkte nurodyta pastaba)	2026-06-04 priimti JANĮ ir FABĮ pakeitimai.	Įgyvendinta	Pastabų nėra	Baigta

6	1.6. Ne visada atliekamas visų pareiškėjų skunduose nurodytų aplinkybių dėl galimo šališkumo nemokumo procese ar nemokumo administratoriaus suinteresuotumo bylos baigtimi aplinkybių patikrinimas, per trumpas pažeidimų senaties terminas, nustačius pažeidimus, nemokumo administratoriams taikomos nepakankamai paveikios poveikio priemonės, nagrinėjant pareiškėjų skunduose nurodytas aplinkybes, paaiškęjus Etikos kodekso, korupcinių ar kitų pažeidimų požymių, informacija ne visada perduodama NAR, STT, ar kitoms kompetentingoms institucijoms, o paaiškęjus galimiems teisėkūros trūkumams, turintiems neigiamos įtakos korupcijai, nesiimama jų spręsti (motyvai išdėstyti 4.2 skirsnyje).	2.2. Koordinuoti NAR ir AVNT bendradarbiavimą tobulinant Etikos kodeksą siekiant išvengti AVNT ir NAR taikomų poveikio priemonių už tą patį pažeidimo dalyką (non bis in idem) dubliavimo (Išvados 5 skirsnio 1.6 punkte nurodyta pastaba).	2026-06-08 Finansų ministerijos raštu Nr. 6K-26/2988 NAR prašoma informuoti apie Etikos kodekso atnaujinimo eigą ir rezultatus, atsižvelgiant į JANĮ pakeitimus bei anksčiau NAR priimtą įsipareigojimą peržiūrėti ir tobulinti Etikos kodeksą.	Igyvendinta	Nors NAR Etikos kodekso dar nepatobulino, tačiau FM ėmėsi visų reikalingų koordinavimo veiksmų po JANĮ pakeitimų, kad Etikos kodeksas būtų pakeistas. Rizika valdoma, todėl šio pasiūlymo stebėseną baigiama.	Baigta
7	1.6. Ne visada atliekamas visų pareiškėjų skunduose nurodytų aplinkybių dėl galimo šališkumo nemokumo procese ar nemokumo administratoriaus suinteresuotumo bylos baigtimi aplinkybių patikrinimas, per trumpas pažeidimų senaties terminas, nustačius pažeidimus, nemokumo administratoriams taikomos nepakankamai paveikios poveikio priemonės, nagrinėjant pareiškėjų skunduose nurodytas aplinkybes, paaiškęjus Etikos kodekso, korupcinių ar kitų pažeidimų požymių, informacija ne visada perduodama NAR, STT, ar kitoms kompetentingoms institucijoms, o paaiškęjus galimiems teisėkūros trūkumams, turintiems neigiamos įtakos korupcijai, nesiimama jų spręsti (motyvai išdėstyti 4.2 skirsnyje).	2.1. Tobulinti teisinį reguliavimą: 2.1.6. nustatyti draudimą paskirtam nemokumo administratoriui pirkti paslaugas iš su jais, jų sutuoktiniais, partneriais (taikoma FANA), darbuotojais (taikoma JANA), dalyviais (taikoma JANA) artimos giminystės ar svainystės, darbo ar įmonių valdymo ryšiais susijusių asmenų, jeigu taip daroma arba gali būti padaryta žala kreditorių interesams nemokumo procese (Išvados 5 skirsnio 1.6 punkte nurodyta pastaba).	2026-06-04 priimti JANĮ ir FABĮ pakeitimai.	Igyvendinta	Pastabų nėra	Baigta

8	1.6. Ne visada atliekamas visų pareiškėjų skunduose nurodytų aplinkybių dėl galimo šališkumo nemokumo procese ar nemokumo administratoriaus suinteresuotumo bylos baigtimi aplinkybių patikrinimas, per trypas pažeidimų senaties terminas, nustačius pažeidimus, nemokumo administratoriams taikomos nepakankamai paveikios poveikio priemonės, nagrinėjant pareiškėjų skunduose nurodytas aplinkybes, paaiškėjus Etikos kodekso, korupcinių ar kitų pažeidimų požymių, informacija ne visada perduodama NAR, STT, ar kitoms kompetentingoms institucijoms, o paaiškėjus galimiems teisėkūros trūkumams, turintiems neigiamos įtakos korupcijai, nesiimama jų spręsti (motyvai išdėstyti 4.2 skirsnyje).	2.1. Tobulinti teisinį reguliavimą: 2.1.5. plėsti poveikio priemonių sąrašą ir nustatyti už reikšmingus nemokumo administratorių nemokumo procesą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus naujas poveikio priemones: teisės administruoti vieną, kelis administruojamus nemokumo procesus arba terminuotą teisės administruoti visus būsimus nemokumo procesus apribojimą, papildomų finansinių sankcijų (baudų) nemokumo administratoriams skyrimo sistemą (Išvados 5 skirsnio 1.6 punkte nurodyta pastaba)	2026-06-04 priimti JANĮ ir FABĮ pakeitimai.	Įgyvendinta	Pastabų nėra	Baigta
9	1.6. Ne visada atliekamas visų pareiškėjų skunduose nurodytų aplinkybių dėl galimo šališkumo nemokumo procese ar nemokumo administratoriaus suinteresuotumo bylos baigtimi aplinkybių patikrinimas, per trypas pažeidimų senaties terminas, nustačius pažeidimus, nemokumo administratoriams taikomos nepakankamai paveikios poveikio priemonės, nagrinėjant pareiškėjų skunduose nurodytas aplinkybes, paaiškėjus Etikos kodekso, korupcinių ar kitų pažeidimų požymių, informacija ne visada perduodama NAR, STT, ar kitoms kompetentingoms institucijoms, o paaiškėjus galimiems teisėkūros trūkumams, turintiems neigiamos įtakos korupcijai, nesiimama jų spręsti (motyvai išdėstyti 4.2 skirsnyje).	2.1. Tobulinti teisinį reguliavimą: 2.1.7. nustatyti nemokumo administratoriui reikalavimą suderinti taikos sutarties su nemokiu asmeniu ar jo dalyviais (skolininkais) sąlygas su nemokaus asmens kreditorių susirinkimu prieš ją teikiant tvirtinti teismui (Išvados 5 skirsnio 1.6 punkte nurodyta pastaba).	2026-06-04 priimti JANĮ ir FABĮ pakeitimai.	Įgyvendinta	Pastabų nėra	Baigta

10	1.7. Nepakankamai veiksminga AVNT vykdoma NAR priežiūra, silpnas AVNT ir NAR bendradarbiavimas tarpusavyje, atliekant kompleksinę nemokumo administratorių veiklos priežiūrą, per švelnios nuobaudos už Etikos kodekso reikalavimų pažeidimus bei retas jų taikymas, neatgraso ir sudaro itin palankias sąlygas nemokumo administratoriams veikti nesąžiningai ir šališkai nemokumo procesuose, nesilaikyti etikos reikalavimų ir išvengti už tai atsakomybės, o pareiškėjų skundai dėl nemokumo administratorių profesinės etikos pažeidimų de facto lieka neišnagrinėti (motyvai išdėstyti 4.4 skirsnyje).	2.1. Tobulinti teisinį reguliavimą: 2.1.8. nustatyti AVNT pareigą atlikti NAR priežiūrą ir reglamentuoti AVNT atliekamos NAR priežiūros vykdymo tvarką, numatant NAR priežiūros periodiškumą ir procedūras (Išvados 5 skirsnio 1.7 punkte nurodyta pastaba);	2026-06-04 priimti JANĮ ir FABĮ pakeitimai. 2026-01-13 AVNT direktoriaus įsakymu Nr. V1-2 „Dėl Nemokumo administratorių rūmų pareigų vykdymo tikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Nemokumo administratorių rūmų pareigų vykdymo tikrinimo tvarkos aprašas, kuris buvo suderintas su Finansų ministerija, jame reglamentuota NAR patikrinimo tvarka	Įgyvendinta	Pastabų nėra	Baigta
11	1.7. Nepakankamai veiksminga AVNT vykdoma NAR priežiūra, silpnas AVNT ir NAR bendradarbiavimas tarpusavyje, atliekant kompleksinę nemokumo administratorių veiklos priežiūrą, per švelnios nuobaudos už Etikos kodekso reikalavimų pažeidimus bei retas jų taikymas, neatgraso ir sudaro itin palankias sąlygas nemokumo administratoriams veikti nesąžiningai ir šališkai nemokumo procesuose, nesilaikyti etikos reikalavimų ir išvengti už tai atsakomybės, o pareiškėjų skundai dėl nemokumo administratorių profesinės etikos pažeidimų de facto lieka neišnagrinėti (motyvai išdėstyti 4.4 skirsnyje).	2.3. Peržiūrėti NAR taikomų nuobaudų už Etikos kodekso pažeidimus sistemą ir įvertinti finansinių sankcijų (baudų) arba kitų administracinių nuobaudų, ribojančių teisę administruoti nemokumo procesus, nemokumo administratoriams taikymo galimybes (Išvados 5 skirsnio 1.7 punkte nurodyta pastaba).	2026-06-04 priimti JANĮ ir FABĮ pakeitimai, jame numatyta nauja NAR taikomų finansinių poveikio nemokumo administratoriams priemonių sistema, JANĮ sugriežtinta NAR taikomų poveikio priemonių sistema papildyta teisės administruoti nemokumo procesus apribojimu ar panaikinimu	Įgyvendinta	Pastabų nėra	Baigta

12	1.7. Nepakankamai veiksminga AVNT vykdoma NAR priežiūra, silpnas AVNT ir NAR bendradarbiavimas tarpusavyje, atliekant kompleksinę nemokumo administratorių veiklos priežiūrą, per švelnios nuobaudos už Etikos kodekso reikalavimų pažeidimus bei retas jų taikymas, neatgraso ir sudaro itin palankias sąlygas nemokumo administratoriams veikti nesąžiningai ir šališkai nemokumo procesuose, nesilaikyti etikos reikalavimų ir išvengti už tai atsakomybės, o pareiškėjų skundai dėl nemokumo administratorių profesinės etikos pažeidimų de facto lieka neišnagrinėti (motyvai išdėstyti 4.4 skirsnyje).	2.1. Tobulinti teisinį reguliavimą: 2.1.10. įpareigoti AVNT rengti ir skelbti viešai apibendrintą AVNT ir NAR atliekamos kompleksinės nemokumo administratorių priežiūros metinę ataskaitą	2026-06-04 priimti JANĮ ir FABĮ pakeitimai. 2026-01-13 AVNT direktoriaus įsakymu Nr. V1-2 „Dėl Nemokumo administratorių rūmų pareigų vykdymo tikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Nemokumo administratorių rūmų pareigų vykdymo tikrinimo tvarkos aprašas, kuris buvo suderintas su Finansų ministerija, jame nustatyta bendros NAR ir AVNT ataskaitos paskelbimo periodiškumas ir terminas	Įgyvendinta	Pastabų nėra	Baigta
13	1.7. Nepakankamai veiksminga AVNT vykdoma NAR priežiūra, silpnas AVNT ir NAR bendradarbiavimas tarpusavyje, atliekant kompleksinę nemokumo administratorių veiklos priežiūrą, per švelnios nuobaudos už Etikos kodekso reikalavimų pažeidimus bei retas jų taikymas, neatgraso ir sudaro itin palankias sąlygas nemokumo administratoriams veikti nesąžiningai ir šališkai nemokumo procesuose, nesilaikyti etikos reikalavimų ir išvengti už tai atsakomybės, o pareiškėjų skundai dėl nemokumo administratorių profesinės etikos pažeidimų de facto lieka neišnagrinėti (motyvai išdėstyti 4.4 skirsnyje).	2.1. Tobulinti teisinį reguliavimą: 2.1.9. nustatyti NAR finansines sankcijas už AVNT nurodymų nevykdymą (Išvados 5 skirsnio 1.7 punkte nurodyta pastaba)	2026-06-04 priimti JANĮ ir FABĮ pakeitimai.	Įgyvendinta	Pastabų nėra	Baigta